

Тақырыбы:
«Санды теңсіздік»

Дайындаған:
Нурлыбаев Ерлан

Сабақтың тақырыбы: *Сатылы бөлшектер.*

Сабақтың мақсаты:

а) Сатылыбөлшектер туралы мағлұмат беру .

- сатылы бөлшектерді оқуды, мәнін табуды, ықшамдауд үйрену;

ә) Берілген тақырып бойынша оқушылардың білімін жүйеге келтіру, математикалық тұрғыда сауатты жазып, оқуға дағдыландырып, оқушының зерделі ойын дамыту.

б) Топпен жұмыс істеуге, өзгенің пікірін тыңдай білуге, көпшіл сезім қалыптастыруға тәрбиелеу және өзінің білімін бағалай білуді үйрету.

Сабақтың типі: *Топпен жұмыс*

Дамытушылық: Өз бетімен ойлау қабілетін артыру және өз білімін тексеру, есте сақтау қабілетін жетілдіру

Тәрбиелік: Жан-жақты дамыған білім деңгейі жоғары, жүйелік түрде өз ойын дәл тиянақты айта білуге тұлғаны тәрбиелеу

Сабақтың түрі: Аралас сабақ (білімді тексеру және бағалау сабағы)

Сабақтың көрнекілігі: Интербелсенді тақта, карточкалар

Сабақтың әдісі: Сұрақ-жауап, салыстыру, деңгейлік тапсырма

Сабақтың өту барысы: Ұйымдастыру кезеңі

???Қайталау сұрақтары**???**

- Қандай теңдеуді бір айнымалысы бар сызықтық теңдеу деп атайды?
- Қандай теңдеулер мәнделс теңдеулер деп аталады?
- Теңдеудің қандай қасиеттерін білесіңдер?
- Бір айнымалысы бар сызықтық теңдеулердің түбірі қалай табылады?

Теңдеуді шешіңдер (ауызша)

- 1) $X + 3,5 = 5$;
 - 2) $X - 0,5 = 1,5$;
 - 3) $3,2x + 1,3 = 4,5$;
 - 4) $___ + X = 1$;
 - 5) $X - ___ = ___$;
 - 6) $3x - 6 = x - 4$.
- 1) 2; 4) 1;
• 2) 1,5; 5) 1;
• 3) 3/5; 6) 2.

Жаңа сабақ : § 22 Санды теңсіздік

Санды теңсіздікте сандарды әріппен белгілесек, теңсіздік $a > b$; $c < d$ түрінде жазылады. Мұндағы a, b, c және d – кез келген сандар.

Есептеулерде қос теңсіздіктер де жиі кездеседі.

Мысалы $x > 7$ және $x < 10$ теңсіздіктерін қос теңсіздікпен: $7 < x < 10$ түрінде жазады. Жалпы түрде: $a < b < c$.

1) $5 - 3 = 2$; $2 > 0$ – оң сан, онда $5 > 3$;

2) $-2 - (-4) = -2 + 4 = 2$, онда $-2 > -4$;

3) $3 - 6 = -3$; $-3 < 0$, онда $3 < 6$.

Ұзындығы 7 см , ені 4 см тік төртбұрыштың ауданын қабырғасы 5см квадраттың ауданымен салыстырындар.

Қайсысының ауданы артық?

1)Ұзындығы 7 см , ені 4 см тік төртбұрыштың ауданы $-7*4=28(\text{см}^2)$.

2)Қабырғасы 5 см квадраттың ауданы $-5*5=25(\text{см}^2)$.

3)Салыстырғанда $7*4>5*5$.

Мұндағы $7*4>5*5$ - санды теңсіздік.

Санды теңсіздіктің: $7*4$ -сол жақ бөлігі, $5*5$ –оң жақ бөлігі.

$7*4$ санды өрнегінің мәні 28-ге, ал $5*5$ санды өрнегінің мәні 25-ке тең.

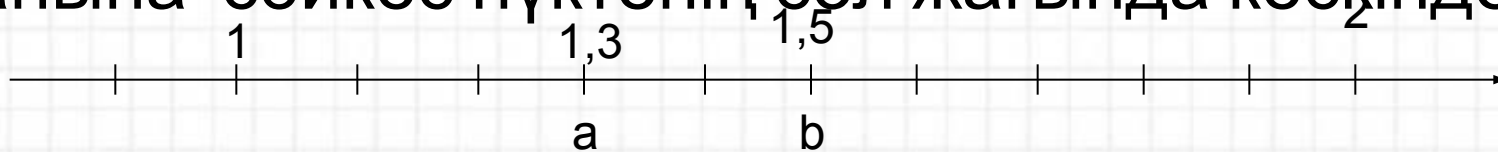
Берілген тік төртбұрыштың ауданы мен квадраттың ауданын салыстырсақ: $28>25$. Себебі, $28-25=3$; 3-оң сан. $3>0$.

Демек, берілген тік төртбұрыштың ауданы квадратының ауданынан 3-ке артық.

***а және b сандарын салыстырғанда
а-в айырмасы оң сан болса, $a > b$
болады.***

II. а саны b санынан кіші, $a < b$. Мысалы, $a = 1,3$ және $b = 1,5$ сандарын салыстырайық. Ол үшін $a - b$ айырмасын табамыз: $a - b = 1,3 - 1,5 = -0,2$; $a - b < 0$.
Берілген сандар үшін $a - b$ айырмасы теріс сан.
Координаталық түзуде а санына сәйкес нүкте b санына сәйкес нүктенің сол жағында кескінделеді.

а және b сандарын салыстырғанда $a-b$ айырмасы теріс сан болса, онда $a < b$;

III. а және b сандарының тең, яғни $a=b$ болуы. Мысалы, $7=7$; $a=7$, $b=7$, $a-b=7-7=0$.

Салыстырылатын екі санның айырмасы нөлге тең болса, онда ол сандар өзара тең болса, онда ол сандар өзара тең.

Бұл жағдайда координаталық түзуде a саны мен b санына бір ғана нүкте сәйкес болатыны белгілі.

1) $a \geq 5$ теңсіздігі: « a саны 5 – тен артық немесе тең» деп оқылса , « a саны 5 – тен кем емес» деп те оқылады.

2) $b \leq 4$ теңсіздігі: « b саны 4 – тен кем немесе тең» деп оқылса, « b саны 4 – тен артық емес» деп те оқылады.

1) Менің жасым x болса, анамның жасы y

$x * y$ сандарды

салыстырыңдар

2) Менің туылған жылым a болса,
әкемнің туылған жылы b

$a * b$ сандарды

салыстырыңдар

3) Егер теңсіздіктің екі жағында (-1) -ге
көбейтсек теңсіздік қалай болады?

Пысықтау сұрақтары:

- Санды теңсіздік деген не?
- a және b сандарының қайсысы үлкен, қайсысы кіші екенін қалай білеміз?
- Координаталық түзуде үлкен сан кіші санның қай жағында кескінделеді?
- Қатаң, қатаң емес теңсіздіктер деп қандай теңсіздіктерді атайды?

Оқулықпен жұмыс

**№ 888, 890,
892, 894, 895**

Топпен жұмыс

Үшбұрыш

Төртбұрыш

Дөңгелек

№888

1,6

2,4

3,5

№890

1

2

1

№892

1

2

3

№895

1

2

3

Үйге тапсырма

**№ 889,
891,
893,
894.**

- Бағалау
- Үйге тапсырма
- Қорытынды

Назарларыңызға рахмет!